Conseil d'Etat - Raad van State
LEGISLATION - WETGEVING
28 VI 1957
Transmis à M. coordinateur (1)
Overgemaakt aan de H.

ML

L. 5683/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 23e maart 1957 door de Minister van Economische Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot vaststelling van het stagereglement van het Instituut der Bedrijfsrevisoren", heeft de 28e mei 1957 het volgend advies gegeven:

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires économiques, le 23 mars 1957, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "établissant le règlement du stage de l'Institut des reviseurs d'entreprises", a donné le 28 mai 1957 l'avis suivant :

In de artikelen 3 en 4 wordt de duur van de stage geregeld, terwijl artikel 3 ook tussendoor bepaalt waar deze stage kan worden volbracht.

Zoals het thans is gesteld, ontbreekt het artikel 3 aan duidelijkheid. Daarenboven bepaalt dit artikel ten onrechte dat de normale duur van de stage vijf jaar is dan wanneer uit de uitleg, welke desaangaande door de gemachtigde ambtenaar werd verstrekt, en uit de interpretatie van de wetgeving terzake aan de hand van de parlementaire handelingen, blijkt dat de stage normaal slechts drie jaar duurt, en dat elke verlenging derzelfde door een wettige reden moet worden gerechtvaardigd, als zijn : het feit dat de kandidaat na drie jaar stage te hebben gedaan nog altijd geen houder is van een diploma dat hem toelaat lid te worden van het Instituut der bedrijfsrevisoren en het feit dat de kandidaat bij het verstrijken van deze termijn nog niet alle gewenste waarborgen inzake bekwaamheid biedt.

Artikel 4, tweede lid, somt de gevallen op waarin verkorting van de stageduur kan worden toegestaan. Het eerste geval betreft de kandidaat, welke ten volle 25 jaar oud is, houder is van een diploma dat hem toelaat lid te worden van het Instituut der bedrijfsrevisoren en bovendien tenminste vijf jaar boekhoudingspraktijk heeft. Daar de kandidaat om tot de stage te worden toegelaten, ingevolge artikel 17 van de wet van 22 juli 1953, gewijzigd bij artikel 5 van de wet van 10 juli 1956, Belg moet zijn of van deze vereiste krachtens het eerste lid van artikel 4bis vrijstelling moet bekomen hebben, is het overbodig deze vereiste hier andermaal op te leggen.

.../...

Ten slotte is het verkieslijk alle bepalingen betreffende de stageduur in één enkel artikel onder te brengen en aan de regeling omtrent de plaats waar de stage mag worden gedaan, een afzonderlijk artikel voor te behouden.

Met inachtneming van deze opmerkingen kunnen de artikelen 3 en 4 van het ontwerp door de volgende tekst worden vervangen :

"Artikel 3.-

§ 1. De stage vangt aan op het ogenblik dat de Raad van het Instituut de toelating tot de stage verleent.

De stage duurt drie jaar. Voor hen die bij het verstrijken van deze termijn geen houder zijn van één der diploma's genoemd in artikel 4, 4°, of van een diploma erkend krachtens artikel 4bis, tweede lid, van de wet, duurt de stage tot zij een van deze diploma's hebben behaald.

Wanneer de Raad de opleiding van de stagiaire onvoldoende acht, kan hij de duur van de stage met ten hoogste drie jaar verlengen. In geen geval echter kan de stage langer dan acht jaar duren.

§ 2. Op voorstel van de stagecommissie kan de Raad van het Instituut de stageduur verkorten.

.../...

Zodanige verkorting kan worden toegestaan :

1. indien de kandidaat ten volle 25 jaar oud is, houder is van een diploma genoemd in artikel 4 of erkend krachtens artikel 4bis, tweede lid, van de wet en tenminste vijf jaar boekhoudingspraktijk heeft;

2. indien de kandidaat de stage reeds gedeeltelijk gedaan heeft, maar ze wegens andere dan tuchtredenen heeft moeten stopzetten.

Artikel 4.-

De stage wordt in België volbracht; de Raad van het Instituut kan evenwel gedeeltelijk vrijstelling van deze regel verlenen".

Volgens de toelichting gegeven door de gemachtigde ambtenaar, betekent artikel 5, eerste lid, dat de stage in zijn geheel bij dezelfde stagemeester moet worden volbracht, behoudens in de gevallen welke uitdrukkelijk bij het reglement worden bepaald.

Daar deze gevallen in het tweede lid van hetzelfde artikel evenals in artikel 6 worden opgesomd, ware het derhalve verkieslijk de artikelen 5 en 6 tot één enkel artikel te versmelten.

Nochtans moet hierbij worden opgemerkt dat de gegeven opsomming onvolledig is; er zijn inderdaad nog andere gevallen waarin de stage bij een ander

.../...

stagemeester mag worden volbracht, namelijk wanneer de stageovereenkomst op grond van een beding in de overeenkomst, waarvan sprake in artikel 26, f, van het ontwerp, of tijdens de proeftijd, op grond van artikel 9 van het ontwerp, door de stagemeester of door de stagiaire wordt verbroken, of wanneer de stagemeester krachtens artikel 26, d, in geval van ernstig vergrijp van de stagiaire deze laatste afdankt.

Daar de stagiaire in al deze gevallen noodzakelijkerwijs zijn stage bij een andere bedrijfsrevisor moet voltooien, is het overbodig dit uitdrukkelijk te zeggen.

Tenslotte ware het verkieslijk heel deze materie in een enkel artikel onder te brengen.

Met inachtneming van deze opmerkingen kunnen de artikelen 5 en 6 van het ontwerp door de volgende tekst worden vervangen :

"Artikel 5.-

De stage wordt bij dezelfde stagemeester volbracht, behalve :

1° wanneer de stagemeester de hoedanigheid van bedrijfsrevisor verliest;

2° wanneer de stagecommissie om door haar als gegrond erkende redenen toestaat, dat een stagiaire van stagemeester verandert of dat een meester zijn stagiaire aan een andere meester toevertrouwt;

.../...

3° wanneer de stagecommissie een stagiaire verplicht van stagemeester te veranderen;

4° wanneer de stage op grond van een beding in de stage-overeenkomst of op grond van artikel 8 of van artikel 23, § 1, wordt verbroken".

De artikelen 7 tot en met 22 behoren dienovereenkomstig te worden vernummerd.

\+

\+ \+

Artikel 17 bepaalt onder meer dat de stagiaire geen handelswerkzaamheid noch enige volgens artikel 7 der wet met het beroep van revisor onverenigbare werkzaamheid mag uitoefenen, en dat het hem verboden is zich door een contract van dienstverhuring te binden.

Acht de Regering het nodig in het stagereglement de wetsvoorschriften betreffende de onverenigbaarheden in herinnering te brengen, dan moet het ontwerp ze alle overnemen of er naar verwijzen. Een opsomming van de verbodsbepalingen is onmogelijk, aangezien zij voortvloeien uit de aard van het beroep van bedrijfsrevisor, zoals artikel 3 van de wet dit omschrijft, en uit de algemene beginselen van de plichtenleer die in artikel 1 van het tuchtreglement van het Instituut der bedrijfsrevisoren tot uitdrukking komen.

.../...

Anderzijds is artikel 17 strenger dan de wet, waar het de stagiaires iedere handelswerkzaamheid verbiedt en waar het hieromtrent een absolute verbodsbepaling uitvaardigt, terwijl de wet plaats laat voor afwijkingen tijdens de overgangsperiode.

Met inachtneming van deze opmerkingen, kan artikel 17 van het ontwerp, dat tot artikel 16 vernummerd wordt, door volgende tekst worden vervangen :

" Artikel 16.-

De stagiaire is de overheden van het Instituut en hun gemachtigden eerbied en onderdanigheid verschuldigd. Hij onderwerpt zich aan de beslissingen van de algemene vergadering, van de Raad van het Instituut en van de stagecommissie. Hij eerbiedigt de regelen inzake tucht welke bij het tuchtreglement van het Instituut der bedrijfsrevisoren worden voorgeschreven. Onverminderd de toepassing van artikel 34 van de wet van 22 juli 1953, mag hij geen andere beroepen uitoefenen dan de wet toelaat, noch opdrachten aanvaarden buiten de werkkring van het revisorsberoep, zoals artikel 3, eerste lid, van dezelfde wet deze omschrijft".

\+

\+ \+

In artikel 26 worden de verbintenissen opgesomd welke het voorwerp van de stageovereenkomst moeten uitmaken. De verbintenis vermeld sub c houdt in, dat in geval van ernstig vergrijp de stagiaire kan worden

.../...

afgedankt op voorwaarde dat de stagemeester hem binnen 48 uren bij aangetekende brief de redenen hiervan mededeelt, en deze maatregel ter kennis van de stagecommissie brengt. Ten onrechte wordt deze regel, die ontegensprekelijk van reglementaire aard is, voorgesteld als een beding van een overeenkomst.

Deze bepaling moet het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk artikel dat aan het einde van hoofdstuk II kan worden ingevoegd.

Naar luid van hetzelfde artikel 26, laatste lid, wordt, in geval van verbreking, de stagecommissie hiervan op de hoogte gebracht. Zoals trouwens de gemachtigde ambtenaar heeft beaamd, moet deze verplichting logischerwijs rusten op de partij welke de overeenkomst verbreekt; dit zou uitdrukkelijk moeten worden gezegd.

Deze bepaling zou als § 2 kunnen worden opgenomen in het nieuwe artikel dat op het einde van hoofdstuk II word ingevoegd.

Dit artikel kan, met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen, als volgt worden gesteld :

"<u>Artikel 23.-</u>

§ 1. In geval van ernstig vergrijp kan de stagemeester de stagiaire afdanken. Hij moet hem echter binnen 48 uren bij een ter post aangetekende brief de redenen hiervan mededelen. Hij geeft de stagecommissie kennis van de afdanking.

.../...

§ 2. In geval de stageovereenkomst verbroken wordt, moet hij, die ze verbreekt, de stagecommissie hiervan in kennis stellen".

De artikelen 30 tot en met 34, waarvan de inhoud in grote lijnen respectievelijk met de artikelen 18, tweede lid, 19, 20, eerste lid, 21 en 22, eerste en tweede lid, van het huishoudelijk reglement van het Instituut der bedrijfsrevisoren overeenkomt, vertonen zekere leemten en onduidelijkheden welke met de instemming van de gemachtigde ambtenaar in navolging van genoemd huishoudelijk reglement respectievelijk kunnen worden aangevuld en verduidelijkt als volgt :

"Artikel 30.-

De oproepingen, die de agenda vermelden en waarbij de vereiste documentatie wordt gevoegd, worden door de voorzitter per brief toegezonden. Behoudens spoedgeval, worden zij tenminste acht dagen vóór de vergadering verzonden.

Artikel 31.-

De voorzitter roept de commissie bijeen binnen vijftien dagen nadat de Raad van het Instituut hem daarom heeft verzocht of nadat drie leden van de commissie het hebben aangevraagd. In dit laatste geval moet de aanvraag het voorwerp der vergadering nader omschrijven.

.../...

Artikel 32.-

De vergaderingen van de commissie worden voorgezeten door de voorzitter of, bij diens afwezigheid, door de ondervoorzitter.

Artikel 33.-

De stagecommissie kan slechts geldig beraadslagen wanneer tenminste de voorzitter of de ondervoorzitter samen met drie werkende of plaatsvervangende leden aanwezig zijn.

De beslissingen van de stagecommissie worden bij eenvoudige meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

Artikel 34.-

De beraadslagingen van de commissie worden opgenomen in notulen. Na door de commissie te zijn goedgekeurd, worden deze door de voorzitter en twee leden, die de vergadering hebben bijgewoond, ondertekend; zij worden ten zetel van het Instituut bewaard en een afschrift ervan wordt aan de leden van de commissie bezorgd. De beslissingen worden door de voorzitter ter kennis van de belanghebbenden gebracht".

.../...

In artikel 35 worden de bevoegdheden van de stagecommissie opgesomd. Sub c van dit artikel wordt gezegd dat zij jaarlijks bij de Raad verslag uitbrengt over haar bedrijvigheid en hierbij de opmerkingen en voorstellen voegt welke zij nuttig acht.

Daar het hier niet om een eigenlijke bevoegdheid van de stagecommissie gaat, ware het beter van deze bepaling een afzonderlijk artikel te maken, dat in de voorgestelde tekst na artikel 36 zou rangnemen en dat kan gesteld worden als volgt :

"Artikel 37.-

De stagecommissie brengt jaarlijks bij de Raad verslag uit over haar werkzaamheid. Zij voegt hierbij de opmerkingen en voorstellen die zij nuttig acht".

Daar ingevolge artikel 28 van de wet de Voorlopige Raad de aan de Raad van het Instituut toegekende macht uitoefent, is het overbodig in artikel 37 van het ontwerp dit nogmaals te beklemtonen in verband met de uitvoering van dit reglement. Het is insgelijks overbodig te zeggen dat de Voorlopige Raad in zijn midden een stagecommissie moet samenstellen uit vijf, overeenkomstig artikel 27, gekozen leden, daar zulks uit het samenlezen van artikel 28 van de wet en artikel 27 van het ontwerp logisch voortvloeit.

In artikel 37 van het ontwerp, dat bovendien moet vernummerd worden, zou het derhalve kunnen volstaan met te bepalen dat in afwijking van het bepaalde in artikel 28, tweede lid, het mandaat van de eerste leden van de stagecommissie op 12 september 1957 verstrijkt.

.../...

Dit artikel zou kunnen luiden als volgt :

"Artikel 38.-

Het mandaat van de leden van de stagecommissie welke door de Voorlopige Raad uit zijn leden gekozen werden, eindigt op 12 september 1957".

\+

\+ +

Het ontwerp verdient bovendien tal van vormopmerkingen, welke geen commentaar behoeven en voldoende blijken uit de hierna voorgestelde tekst :

Koninklijk besluit tot vaststelling van het stagereglement van het Instituut der bedrijfsrevisoren

---

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der bedrijfsrevisoren, gewijzigd bij de wet van 10 juli 1956;

Op de voordracht van de Voorlopige Raad van het Instituut;

.../...

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Artikel 1.-

Het stagereglement van het Instituut der bedrijfsrevisoren is vastgesteld in de hierbijgevoegde tekst.

Artikel 2.-

Onze Minister van Economische Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te ,de

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Economische Zaken,

.../...

INSTITUUT DER BEDRIJFSREVISOREN.

Stagereglement.

HOOFDSTUK I. - DE STAGE IN HET ALGEMEEN.

Artikel 1.-

De stage heeft tot doel, de kandidaten voor het beroep van bedrijfsrevisor voor te bereiden, door in hun morele vorming en hun beroepsopleiding te voorzien. Zij omvat inzonderheid het werk dat de stagiaire onder het toezicht van en terzijde gestaan door een stagemeester, in de wet voorsteller genoemd, dient te verrichten.

Artikel 2.-

De aanvraag om toelating tot de stage wordt, vergezeld van de stageovereenkomst, aan de Raad van het Instituut gericht in de vorm van het door de stagecommissie vastgestelde model.

Artikel 3.-

... (zie advies) ...

Artikel 4.-

... (zie advies) ...

.../...

Artikel 5.-

... (zie advies) ...

Artikel 6.-

Oproeping of wederoproeping onder de wapens onderbreekt de stage. De stagecommissie kan de stagiaires verlof toestaan, dat de stage onderbreekt. Zij bepaalt de duur er van.

Artikel 7.-

Stagiaires worden bezoldigd bij wege van erelonen, overeenkomende met de werkelijke diensten die zij bewijzen.

Deze bezoldiging mag niet beneden de minima liggen welke de Raad op voorstel van de stagecommissie jaarlijks vaststelt. Deze minima bepaalt de Raad met inachtneming van de vorderingen der studies, de bereikte graad van beroepsopleiding, de duur van de reeds gedane stage en de omvang van de verrichte prestaties.

Artikel 8.-

Het eerste stagejaar wordt als proeftijd beschouwd. Meester en stagiaire kunnen er te allen tijde een einde aan maken, mits dit één maand tevoren wordt medegedeeld; de stagemeester brengt dit ter kennis van de stagecommissie. De stage waaraan zo een einde wordt gemaakt, komt voor de toepassing van artikel 3, § 2, 2, niet in aanmerking.

.../...

Artikel 9.-

De stage eindigt :

1. door afgifte van het eindestagegetuigschrift;
2. door ontslag van de stagiaire;
3. door schrapping van de stagiaire.

Artikel 10.-

Tekortkomingen aan de bepalingen van het stagereglement zijn strafbaar met tuchtsancties, onverminderd de administratieve maatregelen die het Instituut der bedrijfsrevisoren desnoods mocht treffen.

HOOFDSTUK II. - RECHTEN EN PLICHTEN.

Artikel 11.-

De stagiaire moet jaarlijks tenminste duizend uren besteden aan het werk dat de stagemeester hem opdraagt.

Zonder diens toestemming mag hij niet afwezig zijn.

Hij volbrengt in geweten de opdrachten en het werk waarmede de stagemeester hem belast, en volgt diens instructies en richtlijnen.

.../...

Artikel 12.-

Onverminderd de strafbepalingen van artikel 27, tweede lid, van de wet, mag de stagiaire niets ruchtbaar maken van hetgeen hij naar aanleiding der werken, waaraan hij deelneemt, verneemt.

Artikel 13.-

De stagiaire verbindt zich ertoe de beroepsbelangen van de stagemeester tijdens noch na de stage te schaden.

Artikel 14.-

De stagiaire houdt een stagedagboek bij dat een overzicht geeft van het werk dat hij heeft verricht of waaraan hij heeft deelgenomen. Dit dagboek moet met omzichtigheid gehouden worden, zodat het beroepsgeheim niet wordt geschonden.

Artikel 15.-

De stagiaire neemt stipt aan de door de stagecommissie ingerichte vakoefeningen deel. Aan die commissie bezorgt hij de verslagen die zij hem vraagt en hij beantwoordt de vragen die zij hem stelt.

Artikel 16.-

... (zie advies) ...

.../...

Artikel 17.-

Een stagemeester mag niet meer dan drie stagiaires tegelijk opleiden. Hij is verantwoordelijk voor het vervullen van de formaliteiten bij het begin en bij het einde van de stage. Hij stelt de stagiaires aan de voorzitter en aan de stagecommissie voor.

Artikel 18.-

De stagemeester zorgt in samenwerking met de stagecommissie voor de degelijke morele vorming en beroepsopleiding van de stagiaire. Hij draagt de stagiaires werk op dat tot de sfeer van het beroep behoort en geeft hun leiding bij de uitvoering daarvan. Hij brengt hun de kunst van het beroep bij en maakt hen vertrouwd met de berocpsregelen.

Artikel 19.-

De stagemeester houdt toezicht op het bijhouden van het dagboek van de stagiaire en kan er zijn opmerkingen in aantekenen. Hij neemt geregeld kennis van de verslagen van de stagiaire.

Artikel 20.-

De stagemeester waarschuwt de stagiaire indien hij oordeelt dat deze niet de vereiste hoedanigheden bezit om bedrijfsrevisor te worden. Hij stelt de stagecommissie hiervan in kennis.

.../...

Artikel 21.-

De stagemeester kent de stagiaire erelonen toe overeenkomstig de door het Instituut voorgeschreven regelen. Hij betaalt hem de uitgaven terug die hij doet naar aanleiding van het werk dat hij hem opdraagt.

Artikel 22.-

Telkens als de stagecommissie er om verzoekt, geeft de stagemeester zijn advies over waarde en verdiensten van de stagiaire en zijn oordeel over diens werk.

Te dien einde kan de stagecommissie een vragenlijst opstellen betreffende de omstandigheden waarin aan het werk wordt deelgenomen en betreffende de bereikte graad in de beroepsopleiding.

Artikel 23.-

... (zie advies) ...

HOOFDSTUK III. - STAGEOVEREENKOMST.

Artikel 24.-

Het is de stagemeesters verboden aan de stageovereenkomst het karakter van een contract van dienstverhuring te geven.

.../...

Artikel 25.-

De stageovereenkomst moet voor goedkeuring aan de stagecommissie worden voorgelegd. Zij wordt bezorgd in vier exemplaren, waarvan één voor de stagiaire, één voor de stagemeester en twee voor het Instituut zijn bestemd.

Artikel 26.-

De overeenkomst omvat :

1. de verbintenis van de stagemeester, de stagiaire voor een overeenkomstig dit reglement bepaalde duur bij zich te nemen en in zijn opleiding te voorzien;

2. de verbintenis van de stagemeester, zijn stagiaire ereloon te betalen overeenkomstig dit reglement, en hem een jaarlijks verlof van ten minste vijftien dagen toe te staan;

3. de verbintenis van de stagiaire, zich met goede wil en vlijt aan de stage te wijden en de beroepsbelangen van de stagemeester tijdens of na de stage niet te schaden;

4. de bepalingen van praktische aard terzake van het volbrengen van de stage en van de door de stagiaire te verrichten prestaties;

5. eventueel het recht van stagemeester en stagiaire, de stageovereenkomst te verbreken mits een waarschuwing te geven waarvan de stageovereenkomst de duur bepaalt.

.../...

HOOFDSTUK IV. - DE STAGECOMMISSIE.

Artikel 27.-

De stagecommissie bestaat uit vijf leden : de voorzitter, de ondervoorzitter en drie andere leden van de Raad van het Instituut, door deze aangewezen op de eerste zitting na de algemene vergadering waarop de Raad is gekozen.

De stagecommissie is derwijze samengesteld, dat aanvragen zowel van Franssprekende als van Nederlandssprekende kandidaten kunnen worden onderzocht.

Het mandaat duurt drie jaar.

Artikel 28.-

Behalve voor de voorzitter en de ondervoorzitter, wijst de Raad evenveel plaatsvervangende als werkende leden aan. De plaatsvervangende leden vervangen de verhinderde werkende leden.

Artikel 29.-

De stagecommissie vergadert ten minste om de twee maand.

De functies van voorzitter, ondervoorzitter en lid van de stagecommissie zijn onbezoldigd, behoudens eventuele toekenning van presentiegeld, waarvan de algemene vergadering het bedrag vaststelt.

.../...

Artikel 30.-

... (zie advies) ...

Artikel 31.-

... (zie advies) ...

Artikel 32.-

... (zie advies) ...

Artikel 33.-

... (zie advies) ...

Artikel 34.-

... (zie advies) ...

Artikel 35.-

De stagecommissie bezit de volgende bevoegdheden :

1. zij keurt de stageovereenkomsten goed;

2. zij houdt toezicht op het volbrengen van de stage;

3. zij dient de Raad ambtshalve of op diens aanvraag van advies over alle kwesties betreffende de stage en de stagiaires;

.../...

4. zij maakt de lijst der stagiaires op en werkt deze bij;

5. zij onderzoekt de verslagen en stagedagboeken van de stagiaires;

6. zij regelt en leidt de aan de stagiaires opgelegde vakoefeningen;

7. zij richt het eindestageexamen in;

8. zij legt de stagiaires, wier opleiding zij onvoldoende acht, verplichtingen op die zij bepaalt;

9. zij stelt aan de Raad voor :

   a) verlenging van de stage voor stagiaires wier opleiding zij onvoldoende acht;

   b) schrapping van een stagiaire van de lijst der stagiaires;

   c) verkorting van de stage in de gevallen die dit reglement bepaalt;

10. zij treedt bemiddelend op in geschillen tussen stagemeesters en stagiaires;

11. zij klaagt bij de Raad de stagiaires aan, die aan de tucht tekort komen.

.../...

Artikel 36.-

Voor de uitoefening van haar opdracht beschikt de stagecommissie over de ruimste middelen : met name kan zij alle nuttige inlichtingen inwinnen, stagiaires verzoeken voor haar te verschijnen en zich zowel door de stagemeester als door de stagiaire alle bescheiden doen overleggen.

Haar rechten van toezicht en onderzoek kan zij aan een van haar leden overdragen.

Artikel 37.-

... (zie advies) ...

Artikel 38.-

... (zie advies) ...

Artikel 39.-

Tijdens de eerste tien jaren na de inwerkingtreding van dit reglement, kan de Raad, bij uitzondering en op met redenen omkleed voorstel van de stagecommissie, van de bij de artikelen 3, § 2, en 11 voorgeschreven bepalingen afwijken.

Ons bekend om te worden gevoegd bij Ons besluit van ...

VAN KONINGSWEGE :
De Minister van Economische Zaken,

Les articles 3 et 4 déterminent la durée du stage; l'article 3 précise par ailleurs l'endroit où le stage peut être accompli.

Tel qu'il est actuellement rédigé, l'article 3 manque de clarté. En outre, c'est erronément qu'il dispose que le stage a une durée normale de cinq ans, alors qu'il résulte des explications fournies sur ce point par le fonctionnaire délégué ainsi que de l'interprétation de la législation relative à la matière telle qu'elle se dégage des travaux parlementaires, que le stage ne dure normalement que trois ans et que toute prolongation doit être justifiée par un motif légitime, tel le fait que le candidat, après trois années de stage, n'est toujours pas porteur d'un diplôme lui permettant d'obtenir la qualité de membre de l'Institut des reviseurs d'entreprises ou le fait qu'à l'expiration de ce délai, le candidat n'offre pas encore toutes les garanties de capacité requises.

L'article 4, alinéa 2, énumère les cas dans lesquels la durée du stage peut être réduite. Le premier de ces cas concerne le candidat qui, âgé de 25 ans accomplis, est porteur d'un diplôme lui permettant de devenir membre de l'Institut des reviseurs d'entreprises et a, au surplus, au moins cinq années de pratique comptable. Comme l'article 17 de la loi du 22 juillet 1953, modifié par l'article 5 de la loi du 10 juillet 1956, porte déjà que, pour être admis au stage, le candidat doit être Belge ou avoir obtenu la dispense prévue à l'alinéa 1er de l'article 4 bis , il est superflu de prescrire cette condition une nouvelle fois.

.../...

Enfin, il se recommande de grouper en un seul article toutes les dispositions relatives à la durée du stage et de préciser dans un article distinct l'endroit où le stage peut être accompli.

Compte tenu des observations qui précèdent, les articles 3 et 4 du projet pourraient être remplacés par le texte ci-après :

"Article 3.-

§ 1er. Le stage commence au moment de l'admission au stage par le conseil de l'Institut.

La durée du stage est de trois ans. Pour ceux qui, à l'expiration de ce délai, ne sont pas porteurs d'un des diplômes prévus à l'article 4, 4°, ou d'un diplôme agréé en vertu de l'article 4 bis, alinéa 2, de la loi, le stage dure jusqu'au moment où ils ont obtenu un de ces diplômes.

Lorsque le conseil estime la formation du stagiaire insuffisante, il peut prolonger la durée du stage de trois ans au maximum. En aucun cas, cependant, la durée du stage ne peut dépasser huit ans.

§ 2. Sur proposition de la commission du stage, le conseil de l'Institut peut réduire la durée du stage.

.../...

Cette réduction peut être accordée :

1. si le candidat est âgé de 25 ans accomplis, est porteur d'un diplôme prévu par l'article 4 ou agréé en vertu de l'article 4 bis, alinéa 2,de la loi et a au moins cinq années de pratique comptable;

2. si le candidat a déjà effectué une partie du stage, mais a dû abandonner celui-ci pour des raisons autres que des raisons disciplinaires.

Article 4.-

Le stage est accompli en Belgique; toutefois, le conseil de l'Institut peut accorder des dispenses partielles de cette règle".

D'après le fonctionnaire délégué, l'article 5, alinéa 1er,entend prescrire que le stage doit être entièrement accompli chez le même maître de stage, sauf les cas expressément prévus par le règlement.

Comme ces cas sont énumérés à l'alinéa 2 du même article et à l'article 6, il serait indiqué de fusionner en une seule disposition les articles 5 et 6.

Il est à remarquer toutefois que l'énumération donnée par le projet est incomplète; il y a,en effet, d'autres cas dans lesquels le stage peut être accompli chez un autre maître de stage, notamment lorsque la

.../...

convention de stage est rompue en vertu d'une clause de cette convention ainsi que le prévoit l'article 26, f, du projet, ou lorsque, en application de l'article 9 du projet, il y est mis fin, en cours de stage, par le maître de stage ou le stagiaire, ou encore lorsque le maître de stage, en vertu de l'article 26, d, licencie le stagiaire, pour faute grave commise par celui-ci.

Comme le stagiaire devra, dans tous ces cas, obligatoirement parfaire son stage chez un autre reviseur d'entreprises, il est superflu de le dire expressément.

Toute cette matière devrait de préférence faire l'objet d'un seul article.

Eu égard aux observations qui précèdent, le Conseil d'Etat propose de remplacer les articles 5 et 6 du projet par le texte ci-après :

"Article 5.-

Le stage s'accomplit chez le même maître de stage, sauf :

1° lorsque le maître de stage perd la qualité de reviseur d'entreprises;

2° lorsque la commission du stage, pour de justes motifs qu'elle apprécie, permet à un stagiaire de changer de maître de stage ou autorise un maître à confier son stagiaire à un autre maître;

.../...

3° lorsque la commission du stage oblige un stagiaire à changer de maître de stage;

4° lorsqu'il est mis fin au stage en vertu d'une clause de la convention de stage ou en vertu de l'article 8 ou de l'article 23, § 1er".

La numérotation des articles 7 à 22 devra être modifiée en conséquence.

+

+ +

L'article 17 dispose notamment que le stagiaire ne peut exercer une activité commerciale ni aucune activité incompatible, suivant l'article 7 de la loi, avec la fonction de reviseur, et qu'il lui est interdit de se lier par un contrat de louage de services.

Si le Gouvernement estime devoir rappeler dans le règlement du stage les prescriptions légales en matière d'incompatibilités, il convient de les reproduire toutes dans le projet ou de s'y référer. Enumérer les interdictions est impossible puisqu'elles découlent de la nature même de la profession de reviseur d'entreprises telle qu'elle est définie par l'article 3 de la loi, ainsi que des principes généraux de la déontologie qui se dégagent de l'article 1er du règlement de discipline de l'Institut des reviseurs d'entreprises.

.../...

D'autre part, en interdisant de manière absolue aux stagiaires l'exercice de toute activité commerciale, l'article 17 énonce une règle plus rigide que la loi elle-même, qui autorise des dérogations pendant la période transitoire.

Compte tenu de ces observations, l'article 17 du projet, qui deviendrait l'article 16, pourraît être remplacé par le texte ci-après :

"Article 16.-

Le stagiaire doit déférence et soumission aux autorités de l'Institut et à leurs délégués. Il se soumet aux décisions de l'assemblée générale, du conseil de l'Institut et de la commission du stage. Il respecte les règles de discipline édictées par le règlement de discipline de l'Institut des reviseurs d'entreprises . Sans préjudice de l'application de l'article 34 de la loi du 22 juillet 1953, il ne peut exercer de professions autres que celles qui sont autorisées par la loi, ni accepter des missions qui ne relèvent pas de l'activité propre à la profession de reviseur telle qu'elle est définie par l'article 3, alinéa 1er, de la même loi".

\+

\+ \+

L'article 26 énumère les engagements que doit contenir la convention de stage. L'engagement prévu sub e porte qu'en cas de faute grave le stagiaire peut être licencié par le maître de stage, à charge pour ce

.../...

dernier de lui donner connaissance par lettre recommandée, dans les 48 heures, des motifs de ce licenciement, et de notifier la mesure à la commission du stage. Cette prescription, qui est incontestablement d'ordre réglementaire, est présentée à tort comme une clause de la convention.

La disposition dont il s'agit devrait, en conséquence, faire l'objet d'un article distinct, qui pourrait être inséré à la fin du chapitre II.

Aux termes du même article 26, dernier alinéa, notification est faite à la commission du stage, en cas de rupture de la convention de stage. Ainsi que le fonctionnaire délégué l'a d'ailleurs confirmé, c'est à la partie qui rompt qu'incombe logiquement l'obligation de notifier; il y aurait lieu de le dire expressément.

La disposition ainsi envisagée pourrait former le § 2 de l'article nouveau qui sera inséré à la fin du chapitre II.

Compte tenu des observations formulées ci-dessus, cet article pourrait être rédigé comme suit :

"Article 23.-

§ 1er. En cas de faute grave, le maître de stage peut licencier le stagiaire. Toutefois, il est tenu de lui communiquer les motifs de la mesure dans les 48 heures et par lettre recommandée à la poste. Il informe la commission du stage de ce licenciement.

§ 2. En cas de rupture de la convention de stage, celui qui rompt est tenu d'en aviser la commission du stage".

.../...

Les articles 30 à 34, qui correspondent dans les grandes lignes aux articles 18, alinéa 2, 19, 20, alinéa 1er, 21 et 22, alinéas 1er et 2, du règlement d'ordre intérieur de l'Institut des reviseurs d'entreprises, présentent certaines lacunes et manquent parfois de clarté; d'accord avec le fonctionnaire délégué, le Conseil d'Etat propose pour ces articles et afin de les rendre plus clairs, un texte nouveau qui s'inspire du règlement d'ordre intérieur précité :

"Article 30.-

Les convocations mentionnant l'ordre du jour et accompagnées de la documentation nécessaire, sont adressées aux membres par le président par lettres missives. Sauf le cas d'urgence, elles sont envoyées huit jours au moins avant la réunion.

Article 31.-

Le président réunit la commission dans les quinze jours de l'invitation qui lui en est faite par le conseil de l'Institut ou de la demande qui lui en est faite par trois membres de la commission. Dans ce dernier cas, la demande doit préciser l'objet de la réunion.

Article 32.-

Les réunions de la commission sont présidées par le président ou, en son absence, par le vice-président.

.../...

Article 33.-

La commission du stage ne peut délibérer valablement que lorsque le président ou le vice-président ainsi que trois membres effectifs ou suppléants au moins sont présents.

Les décisions de la commission du stage sont prises à la majorité simple des voix. En cas de partage des voix, celle du président est prépondérante.

Article 34.-

Les délibérations de la commission sont consignées dans des procès-verbaux. Après approbation par la commission, ces procès-verbaux sont signés par le président et par deux membres qui ont assisté à la séance; ils sont conservés au siège de l'Institut et sont transmis en copie aux membres de la commission. Les décisions sont notifiées aux intéressés par le président".

L'article 35 énumère les attributions de la commission du stage. Cet article dispose sub c qu'elle fait annuellement rapport au conseil sur son activité et y ajoute les observations et propositions qu'elle juge utiles. Comme il ne s'agit pas à proprement parler d'une attribution de compétence de la commission du stage, il serait préférable de faire de cette disposition un article distinct qui, dans le texte proposé , viendrait à la suite de l'article 36 et pourrait être rédigé comme suit :

.../...

"Article 37.-

La commission du stage fait annuellement rapport au conseil sur son activité. Elle y ajoute les observations et propositions qu'elle juge utiles".

Les pouvoirs dévolus au conseil de l'Institut étant exercés, en vertu de l'article 28 de la loi, par un conseil provisoire, il est superflu de l'affirmer à nouveau dans l'article 37 du projet, à propos de l'exécution du règlement. Il est tout aussi superflu de dire que le conseil provisoire désigne en son sein une commission du stage composée de cinq membres choisis conformément à l'article 27, ceci résultant logiquement des articles 28 de la loi et 27 du projet.

A l'article 37 du projet, dont la numérotation devrait par ailleurs être adaptée, l'on pourrait dès lors se borner à prévoir que, par dérogation à la disposition de l'article 28, alinéa 2, le mandat des premiers membres de la commission du stage viendra à expiration le 12 septembre 1957. Cet article pourrait être ainsi conçu :

"Article 38.-

Le mandat des membres de la commission du stage élus en son sein par le conseil provisoire, expire le 12 septembre 1957".

\+

\+ \+

Le projet appelle en outre des observations de pure forme qui ne requièrent aucun commentaire et qui ressortent à suffisance du texte proposé ci-après :

.../...

Arrêté royal établissant le règlement du stage de l'Institut des reviseurs d'entreprises.

BAUDOUIN, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des reviseurs d'entreprises, modifiée par la loi du 10 juillet 1956;

Sur la proposition du conseil provisoire de l'Institut;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires économiques,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Article 1er.-

Le règlement du stage de l'Institut des reviseurs d'entreprises est établi dans le texte ci-annexé.

Article 2.-

Notre Ministre des Affaires économiques est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à ,le

PAR LE ROI :

Le Ministre des Affaires économiques,

INSTITUT DES REVISEURS D'ENTREPRISES.

Règlement du stage.

CHAPITRE Ier.- DU STAGE EN GENERAL.

Article 1er.-

... (texte de l'article 1er du projet, sous réserve d'écrire in fine " ... d'un maître de stage, dénommé parrain par la loi").

Article 2.-

La demande d'admission au stage, accompagnée de la convention de stage, est adressée au conseil de l'Institut conformément au modèle arrêté par la commission du stage.

Article 3.-

... (voir avis) ...

Article 4.-

... (voir avis) ...

Article 5.-

... (voir avis) ...

Article 6.-

... (texte de l'article 7 du projet) ...

.../...

Article 7.-

... (texte de l'article 8 du projet) ...

Article 8.-

... (texte de l'article 9 du projet, sous réserve d'écrire in fine " ... pour l'application de l'article 3, § 2, 2 ") ...

Article 9.-

... (texte de l'article 10 du projet, sous réserve de remplacer : "a, b et c" par 1 , 2 et 3 ")...

Article 10.-

... (texte de l'article 11 du projet) ...

CHAPITRE II. - DES DROITS ET DES DEVOIRS.

Article 11.-

... (texte de l'article 12 du projet, sous réserve de rédiger comme suit l'alinéa 3 :

"Il remplit en conscience les missions et travaux dont le charge le maître de stage et suit les instructions et directives données par celui-ci".

Article 12.-

Sans préjudice des dispositions pénales inscrites à l'article 27, alinéa 2, de la loi, le stagiaire ne peut rien divulguer de ce qu'il apprendrait à l'occasion des travaux auxquels il participe.

.../...

Article 13.-

Le stagiaire s'engage à ... (la suite comme à l'article 14 du projet) ...

Article 14.-

... (texte de l'article 15 du projet) ...

Article 15.-

... (texte de l'article 16 du projet) ...

Article 16.-

... (voir avis) ...

Article 17.-

... (texte de l'article 18 du projet) ...

Article 18.-

... (texte de l'article 19 du projet) ...

Article 19.-

... (texte de l'article 20 du projet) ...

Article 20.-

... (texte de l'article 21 du projet) ...

Article 21.-

... (texte de l'article 22 du projet) ...

.../...

Article 22.-

... (texte de l'article 23 du projet) ...

Article 23.-

... (voir avis) ...

CHAPITRE III. - DE LA CONVENTION DE STAGE.

Article 24.-

Il est interdit aux maîtres de stage de donner à la convention de stage le caractère d'un contrat de louage de service.

Article 25.-

... (texte de l'article 25 du projet) ...

Article 26.-

La convention comprend :

1. l'engagement du maître de stage de prendre le stagiaire pour une durée conforme aux dispositions du présent règlement et d'assurer sa formation ;

2. l'engagement du maître de stage d'honorer son stagiaire conformément au présent règlement, ainsi que de lui accorder un congé annuel de quinze jours au moins;

3. l'engagement du stagiaire de se consacrer au stage avec bonne volonté et diligence et de ne pas porter atteinte aux intérêts professionnels du maître de stage, ni en cours de stage, ni après celui-ci;

.../...

4. les dispositions d'ordre pratique concernant l'accomplissement du stage et les prestations à effectuer par le stagiaire;

5. éventuellement la faculté pour le maître de stage et le stagiaire de rompre la convention de stage moyennant un avertissement dont la durée est fixée par la convention de stage.

CHAPITRE IV. - DE LA COMMISSION DU STAGE.

Article 27.-

... (texte de l'article 27 du projet, sous réserve d'ajouter un alinéa 3 ainsi conçu :

"La durée du mandat est de trois ans")...

Article 28.-

Sauf pour le président et le vice-président, le conseil désigne autant de membres suppléants que de membres effectifs. Les membres suppléants remplacent les membres effectifs empêchés.

Article 29.-

... (texte de l'article 29 du projet, sauf à le scinder en deux alinéas) ...

Article 30.-

... (voir avis) ...

Article 31.-

... (voir avis) ...

Article 32.-

... (voir avis) ...

.../...

Article 33.-

... (voir avis) ...

Article 34.-

... (voir avis) ...

Article 35.-

Les attributions de la commission du stage sont les suivantes :

1. elle approuve les conventions de stage;
2. elle surveille l'accomplissement du stage;
3. elle donne son avis au conseil, d'office ou à la demande de celui-ci, sur toutes les questions relatives au stage et aux stagiaires;
4. elle dresse et tient à jour la liste des stagiaires;
5. elle examine les rapports et journaux de stage des stagiaires;
6. elle organise et dirige les exercices professionnels imposés aux stagiaires;
7. elle organise l'examen de fin de stage;
8. elle impose aux stagiaires dont elle juge la formation insuffisante des devoirs qu'elle détermine;
9. elle propose au conseil :
   a. la prolongation du stage pour les stagiaires dont elle juge la formation insuffisante;
   b. la radiation d'un stagiaire de la liste des stagiaires;
   c. la réduction du stage dans les cas déterminés par le présent règlement;

10. elle concilie les différends entre maîtres de stage et stagiaires;

11. elle défère au conseil les stagiaires qui manquent à la discipline.

Article 36.-

... (texte de l'article 36 du projet) ...

Article 37.-

... (voir avis) ...

Article 38.-

... (voir avis) ...

Article 39.-

Pendant les dix premières années suivant l'entrée en vigueur du présent règlement, le conseil peut, exceptionnellement et sur proposition motivée de la commission du stage, déroger aux dispositions prévues par les articles 3, § 2, et 11.

Vu pour être annexé à Notre arrêté du ...

PAR LE ROI :

Le Ministre des Affaires économiques,

De kamer was samengesteld uit

De Heren : J.SUETENS, eerste-voorzitter,
Messieurs : premier président,

H.BUCH, raadsheren van State,
K.MEES, conseillers d'Etat,

F.DUCHENE, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J.LIMPENS, assesseurs de la section de législation,

R.DECKMYN, griffier
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.J.SUETENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H.M.GROMMEN, substituut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) R.DECKMYN.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.J.SUETENS.

Le rapport a été présenté par M.M.GROMMEN, substitut.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J.SUETENS.